

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 27 februari 1915 kl. 5 e. m.

*Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3,
i anledning av herr Knausts motion, nr 43, om åväga-
bringande av en närings- och arbetsstatistisk utredning
beträffande hotell-, restaurang- och kaféörelsen i Sverige.*

I en inom första kammaren väckt motion, nr 43, som hänvisats till *Motionen.* behandling av kammarens andra tillfälliga utskott, har herr Knaust hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa en sådan närings- och arbetsstatistisk utredning angående hotell-, restaurang- och kaféörelsen i riket, som år 1913 redan blivit slutförd angående tillverkningen af alkoholhaltiga drycker och därmed sammanhängande frågor.

Beträffande motiveringen för denna framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Den av motionären förordade utredningen omfattar såväl en *närings-* *Utskottet.* *statistisk* som en *arbetsstatistisk* undersökning. Vad den förra angår, torde den, i likhet med all statistik på området i fråga, erbjuda stort intresse, om möjlighet finnes att inhämta säkra sakuppgifter, varpå tillförlitliga slutledningar i motionens syfte sedan kunna byggas. Det har emellertid visat sig att på ifrågavarande område möta särskilda svårigheter, vilka för närvarande ej torde kunna övervinnas. Den viktigaste förutsättningen för att kunna skärskåda den ifrågavarande rörelsen ur rent affärsmässiga synpunkter — en ordnad handelsbokföring — är nämligen ofta icke för handen, enär någon skyldighet att föra handelsböcker ej är föreskriven beträffande restauranginnehavare. Men även om det vore möjligt, att under ett undersökningsår samtliga restauranger, hotell och kaféer kunde åläggas bokföring efter vissa likartade grunder, möter det givetvis ofantliga

svårigheter för att nå det syfte, som motionären avser med den önskade utredningen — nämligen att ådagalägga, vilken betydelse ett eventuellt rusdrycksförbud skulle utöva å den ifrågavarande hanteringen. Denna är nämligen beroende av en hel del tillfälliga omständigheter såsom ekonomiska konjunkturen, växlande säsongförhållanden, turisttrafiken, tillfälliga inskränkningar i rörelsens utövande samt icke minst vederbörande affärsinnehavares personliga duglighet och särskilt hans förmåga att ekonomiskt sköta en till rörelsen ofta hörande matservering.

Att kunna på ett fullt rättvist sätt bedöma alla dessa växlande faktorer och härpå bygga några bestämda slutsatser torde vara en synnerligen svår uppgift.

De svårigheter, som, enligt utskottets förmenande, torde komma att möta den ifrågasatta undersökningen, föranleder utskottet att avstyrka motionen i vad densamma avser att åstadkomma en näringsstatistisk undersökning. Dock anser sig utskottet ej vilja avvisa tanken på en dylik utredning. Möjligt är, att om en sakkunnig myndighet, väl insatt i de förhållanden, under vilka ifrågavarande rörelse arbetar, och som under någon tid haft tillfälle att handlägga frågor, som beröra detta område, sättes i tillfälle att utföra den ifrågasatta undersökningen, de svårigheter, som nu förefinnas, skola avsevärt minskas.

Vad sedan beträffar den *arbetsstatistiska* undersökningen har motionären förbisett, att Kungl. Maj:t redan igångsatt en sådan undersökning, i det Kungl. Maj:t den 20 juni 1913 uppdragit åt socialstyrelsen att företaga en undersökning av personalens vid hotell-, restaurang- och kaférörelsen arbetstid och arbetsförhållanden. Det av motionären i detta avseende berörda önskemålet torde sålunda redan vara i väsentlig mån tillgodosett.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att herr Knausts förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 27 februari 1915.

På utskottets vägnar:

OSKAR NYLANDER.